

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPUTI

SOCIOLOGIJA

SOC D-S018

SOC.18.HR.R.K1.24

12

Sociologija

Prazna Stranica

SOC D-S018

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **90** minuta.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova. Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 24 stranice, od toga 5 praznih.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Ispravno

A	X	B		C	
---	---	---	--	---	--

Ispravak pogrešnoga unosa

A	●	B		C	X	C	J
---	---	---	--	---	---	---	---

Neispravno

A		B	X	c	O
---	--	---	---	---	---

↑
Prepisani točan odgovor

↑
Skraćeni potpis

b) zadatak otvorenoga tipa

(Marko Marulić)

Petar Preradović

J

↑
Precrtan netočan odgovor u zagradama

↑
Točan odgovor

↑
Skraćeni potpis

SOC D-S018

99

Sociologija

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Kako se naziva znanost čije podatke o veličini i promjenama stanovništva upotrebljavaju sociolozi u svojim istraživanjima?	A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐
2. Koju je sociološku metodu istraživanja upotrebljavao E. Durkheim u svojoj studiji samoubojstva?	A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐
3. Koji je teoretičar sociologiju podijelio na socijalnu statiku i socijalnu dinamiku?	A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐
4. Kojoj teorijskoj perspektivi pripada G. H. Mead?	A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

SOC D-S018

01

Sociologija

<p>5. Koja suvremena sociološka teorija povezuje društvenu akciju i strukturu?</p> <p>A. teorija konvergencije B. teorija socijalnoga zatvaranja C. teorija strukturacije D. teorija socijalne razmjene</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>6. Kojoj teorijskoj perspektivi pripada koncept „nenamjeravane posljedice društvenoga djelovanja”?</p> <p>A. funkcionalističkoj B. konfliktnoj C. interakcionističkoj D. feminističkoj</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>7. Koja od navedenih značajka odgovara Weberovu idealnomu tipu birokracije?</p> <p>A. oligarhijska struktura B. izokrenuta racionalnost C. neformalne aktivnosti članova D. precizan sustav pisanih pravila</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>8. Kako se, prema A. Etzioniju, naziva organizacija čiji članovi dobrovoljno pridonose njezinim ciljevima?</p> <p>A. karceralna B. utilitaristička C. normativna D. prinudna</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>9. Koja je od navedenih karakteristika, prema Ch. H. Cooleyju, zajednička primarnim i sekundarnim društvenim grupama?</p> <p>A. povremene interakcije među članovima grupe B. jasne socijalne granice grupe C. ciljna orijentiranost grupe D. impersonalni odnosi među članovima grupe</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SOC D-S018</p>	 01

Sociologija

<p>10. Koja je vrsta kolektivnoga ponašanja temeljni element civilnoga društva?</p> <p>A. slučajna gomila B. rulja C. ekspresivna gomila D. javnost</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>11. U kojemu stratifikacijskom sustavu pojedinci najlakše mijenjaju svoj društveni položaj?</p> <p>A. u plemenskome B. u robovlasničkome C. u kastinskome D. u klasnome</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>12. Koji je od navedenih autora smatrao da devijantnost može imati pozitivnu funkciju za društvo?</p> <p>A. Emile Durkheim B. Erving Goffman C. Max Weber D. Thomas Luckmann</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>13. U kojemu je tipu društva proširena obitelj glavna proizvodna jedinica društva?</p> <p>A. u predindustrijskome B. u fordističkome C. u modernome D. u postindustrijskome</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>14. Koja je vrsta norma temelj birokratske organizacije?</p> <p>A. „folkways“ B. „mores“ C. zakoni D. tabui</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
SOC D-S018	 01

Sociologija

<p>15. Koja od navedenih tvrdnja odgovara funkcionalističkoj definiciji socijalizacije?</p> <p>A. Socijalizacija je proces kojim pojedinac stvara i mijenja društvenu zbilju. B. Socijalizacija je proces učenja i prenošenja kulture na nove članove. C. Socijalizacija je proces kojim pojedinci daju smisao onomu što drugi čine. D. Socijalizacija je proces u kojem se kroz interakciju konstruiraju društvene uloge.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>16. Koji dio društva razvija vlastite vrijednosti i norme po kojima se bitno razlikuje od ostalih društvenih grupa?</p> <p>A. publika B. socijalni agregat C. slučajna gomila D. subkultura</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>17. Koji se tip socijalizacije, prema E. Goffmanu, provodi u totalnim institucijama?</p> <p>A. primarna socijalizacija B. anticipativna socijalizacija C. resocijalizacija D. obrnuta socijalizacija</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>18. Koju vrstu kulture teoretičari frankfurtske škole smatraju trivijalnom i površnom?</p> <p>A. narodnu B. visoku C. popularnu D. masovnu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>19. Koja suvremena sociološka teorija objašnjava stvaranje identiteta kao osobnoga projekta svakoga pojedinca u „društvu rizika”?</p> <p>A. teorija o mobilizaciji resursa B. teorija refleksivne modernizacije C. teorija kulturne transmisije D. teorija o samoispunjavajućemu proročanstvu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SOC D-S018</p>	 01

Sociologija

<p>20. Koja od navedenih nije temeljna značajka proširene obitelji u tradicionalnome društvu?</p> <p>A. krvno srodstvo B. neolokalno obitavanje C. nasljeđivanje imovine D. regulacija spolnoga ponašanja</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>21. Koje je temeljno obilježje fordizma?</p> <p>A. masovna i standardizirana proizvodnja B. obveza odlučivanja i napredovanja radnika C. nužnost inovativnosti radnika u radnom procesu D. proizvodnja usmjerena na raznovrsnost i kvalitetu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>22. Kako se naziva stroga zabrana sklapanja braka između najbližih srodnika?</p> <p>A. kohabitacija B. „folkways“ C. komuna D. „tabu incesta“</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>23. Koja od navedenih tvrdnja proizlazi iz ideologije konzervativnoga nacionalizma?</p> <p>A. Rodna ravnopravnost omogućuje kontinuitet zajednice. B. Jezični i kulturni identiteti imaju pravo kroz zajednicu ostvariti svoj politički legitimitet. C. Revolucionarne društvene promjene preduvjeti su konstituiranja nacionalne države. D. Multikulturalnost je temeljni element konstituiranja države.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>24. U kojem tipu ekonomskoga uređenja globalne finansijske institucije imaju najveći utjecaj na svjetsku politiku?</p> <p>A. u obiteljskome kapitalizmu B. u običajnome gospodarstvu C. u komandnomo gospodarstvu D. u korporativnomo kapitalizmu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
SOC D-S018	 01

Sociologija

<p>25. Koji je politički subjekt nositelj suvereniteta u modernoj demokraciji?</p> <p>A. narod B. javnost C. društveni pokret D. politička stranka</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>26. Koji je od navedenih dijelova demokratskoga društva temelj političkoga pluralizma?</p> <p>A. obitelj B. interesne grupe C. politička elita D. tvrtke</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>27. Kako T. Luckmann naziva smanjenje broja vjernika u institucionalnoj religiji uz istodobno jačanje osobnih oblika religioznosti?</p> <p>A. religijski fundamentalizam B. religijska deprivacija C. civilna religija D. privatizacija religije</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>28. Kojoj sociološkoj perspektivi pripada istraživanje svakodnevnih strategija prilagodbe učenika školskim zahtjevima?</p> <p>A. funkcionalističkoj B. konfliktnoj C. feminističkoj D. interakcionističkoj</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>29. Koji je socijalni pokret usmjeren protiv ekonomске dominacije transnacionalnih kompanija?</p> <p>A. antikomunistički B. antiklerikalni C. antiglobalacijski D. antimilitaristički</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
SOC D-S018	 01

Sociologija

30. Kako se naziva neprekinuti niz međusobno povezanih naselja?

- A. suburbija
- B. megalopolis
- C. predindustrijski grad
- D. informacijski grad

- A.
- B.
- C.
- D.

SOC D-S018

01

Sociologija

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom). Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

31. Koja je temeljna značajka društvene uloge, a koja društvenoga položaja kao elemenata društvene strukture?

Temeljna značajka društvene uloge: _____

0	☐
1	☐
bod	

Temeljna značajka društvenoga položaja: _____

0	☐
1	☐
bod	

32. Kojemu pristupu istraživanja društvenih pojava pripadaju metoda promatranja i dubinski intervju? Navedite jednu vrstu analize postojećih podataka.

0	☐
1	☐
bod	

0	☐
1	☐
bod	

33. Navedite jedan makroelement društvene strukture. Kojoj sociološkoj razini analize pripada teorija socijalne razmjene?

0	☐
1	☐
bod	

0	☐
1	☐
bod	

34. Kako E. Durkheim naziva kolektivne predodžbe koje postoje nezavisno o pojedincu i uvelike određuju njegovo ponašanje? Koji je klasik sociologije predstavnik sociološkoga nominalizma?

0	☐
1	☐
bod	

0	☐
1	☐
bod	

SOC D-S018

02

Sociologija

35. Koje su dvije vrste društvenih položaja?

0
1
bod

0
1
bod

36. Koja Goffmanova teorija objašnjava svakodnevno igranje društvenih uloga pojedinaca? Kako se naziva razlikovanje pojedinaca **isključivo** prema njihovim društvenim ulogama?

0
1
bod

0
1
bod

37. Kako A. Touraine naziva pokrete koji su usmjereni na kvalitetu života, samostvarenje i osobni identitet? Koja vrsta društvenih pokreta, prema J. Habermasu, nastoji očuvati tradicionalni način života od promjena u suvremenome društvu?

A. Touraine: _____

0
1
bod

0
1
bod

38. Koji je tip društvene mobilnosti jedini moguć u kastinskom stratifikacijskom sustavu? Koja društvena institucija omogućuje pojedincima vertikalnu mobilnost u suvremenome društvu prema meritokratskim načelima?

0
1
bod

0
1
bod

39. Koja je društvena grupa odgovorna za usvajanje devijantnoga ponašanja pojedinaca prema teoriji kulturne transmisije? Navedite jednu funkcionalističku teoriju devijantnosti.

0
1
bod

0
1
bod

SOC D-S018

02

Sociologija

40. Kako se nazivaju apstraktne ideje o tome što je ispravno i poželjno u određenome društvu? Kojoj vrsti rituala odgovara primjer štovanja nacionalne zastave ili himne?

0
1
bod

41. Koji je čimbenik socijalizacije temelj integracije pojedinca u zajednicu u tradicionalnome društvu? Koji čimbenik socijalizacije utječe istodobno na najveći broj ljudi pružajući im brojne informacije o suvremenome društvu?

Čimbenik u tradicionalnome društvu: _____

Čimbenik u suvremenome društvu: _____

0
1
bod

42. Koja su dva procesa kulturne promjene vidljiva u primjeru imigrantske obitelji koja je potpuno zamijenila svoje izvorne kulturne značajke značajkama društva u koje se doselila?

0
1
bod

43. Navedite dva primarna identiteta pojedinca.

0
1
bod

44. Navedite dvije ideologije koje zagovaraju promjenu društvenih uloga u modernim obiteljima.

0
1
bod

SOC D-S018

02

Sociologija

45. Navedite jednu funkciju obrazovanja prema funkcionalizmu. Koja je latentna funkcija obrazovnoga sustava prema konfliktnoj perspektivi?

0
1
bod

46. Navedite dva ekonomski poretka karakteristična za 20. stoljeće.

0
1
bod
0
1
bod

47. Navedite dva Weberova idealna tipa legitimne vlasti koja postoje u suvremenome društvu.

0
1
bod
0
1
bod

48. Navedite dva pojma kojima M. Castells tumači suvremeno društvo.

0
1
bod
0
1
bod

49. Koji religijski pokret zagovara povratak temeljnim načelima vjere?
Navedite jednu vrstu suvremene religijske organizacije čije su vrijednosti u suprotnosti s vrijednostima dominantnih institucionaliziranih vjerskih organizacija.

Religijski pokret: _____

0
1
bod
0
1
bod

Vrsta religijske organizacije: _____

0
1
bod

SOC D-S018

02

Sociologija

50. Navedite dva naziva za suvremene gradove.

0
1
bod

0
1
bod

SOC D-S018

02

Sociologija

III. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

51. Navedite dva sociologa koja su istraživala anomiju. Objasnite Weberov „idealni tip”.

0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	

52. Koji je sociolog suvremeno društvo nazao „društvo rizika”? Koji je temeljni izvor rizika u tradicionalnom društvu? ObjASNITE koncept društvene proizvodnje rizika.

0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	

SOC D-S018

02

Sociologija

53. Objasnite pojam „otuđenje“ prema K. Marxu. Koja je temeljna značajka radne snage u suvremenoj globalnoj ekonomiji koja se pojavila zbog prilagodbe brzim promjenama tržišta? Navedite jednu ekonomsku značajku postindustrijskoga društva prema D. Bellu.

0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	

54. Objasnite nužnost društvene stratifikacije prema funkcionalizmu. Koja je dimenzija društvene stratifikacije zajednička K. Marxu i M. Weberu? Navedite dva tipa društvenog zatvaranja.

0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	

SOC D-S018

02

Sociologija

- 55.** Kako se naziva identitet koji naglašava sličnosti među pojedincima?
Navedite jedan primjer društvenoga pokreta i jedan primarni identitet pojedinca
zbog kojega se priključio tomu pokretu.

0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	

- 56.** Navedite tri opće značajke kulture. Kojemu aspektu kulture pripadaju oruđe
i tehnička? Objasnite na koji je način informacijsko-komunikacijska tehnologija
utjecala na širenje kulture u suvremenome društvu.

0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	

SOC D-S018

02

Sociologija

57. Koja je razlika između totalitarizma i autoritarizma u obimu kontrole nad društvenim životom? Navedite jednu ideologiju koja je utjecala na stvaranje totalitarnih režima u 20. stoljeću. Koji je način donošenja odluka zajednički izravnoj i predstavničkoj demokraciji?

0	☐
1	☐
bod	

58. Navedite jednu teoriju koja ističe da obrazovno postignuće pojedinca ovisi o njegovu položaju u društvenoj strukturi. Koji jezični kod, prema B. Bernsteinu, omogućuje djeci bolji uspjeh u školi? Objasnite povezanost obrazovnoga uspjeha i postizanja višega društvenog položaja pojedinca prema funkcionalizmu.

0	☐
1	☐
bod	

SOC D-S018

02

Sociologija

59. S pomoću koja dva pojma E. Durkheim definira religiju? Koju ulogu ima religija kao element društvene kontrole prema E. Durkheimu, a koju prema K. Marxu?

0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	

60. Objasnite proces urbanizacije. Koja je škola urbane sociologije nastala početkom 20. stoljeća? Navedite dvije značajke grada prema L. Wirthu.

0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	
0	☐
1	☐
bod	

SOC D-S018

02

Sociologija

Prazna Stranica

SOC D-S018

99

Sociologija

Prazna Stranica

SOC D-S018

99

Sociologija

Prazna Stranica

SOC D-S018

99

Sociologija

Prazna Stranica

SOC D-S018

99